

MIŁOSZ KAMIL MANASTERSKI

BYŁEM OCHRONIARZEM KSIĘDZA
TWARDOWSKIEGO

e-bookowo.pl
wydawnictwo internetowe

Miłosz Kamil Manasterski

**BYŁEM OCHRONIARZEM
KSIĘDZA TWARDOWSKIEGO**

Szkice i felietony

© Copyright by Miłosz Kamil Manasterski & e-bookowo
Grafika i projekt okładki: Miłosz Kamil Manasterski.
Zdjęcie: Aleksandra Krzemińska

ISBN 978-83-7859-191-7

Wydawca: Wydawnictwo internetowe e-bookowo
www.e-bookowo.pl

Kontakt: wydawnictwo@e-bookowo.pl

Kontakt z autorem: milosz@manasterski.eu

Strona autora: www.manasterski.eu

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Kopiowanie, rozpowszechnianie części lub całości
bez zgody wydawcy zabronione

Wydanie I 2013

Szkice i felietony zawarte w niniejszej książce publikowane były w Magazynie Związku Literatów Polskich Literaci.eu, Miesięczniku „Poezja dzisiaj”, Dwutygodniku Diecezji Kaliskiej „Opiekun” oraz w innych mediach w latach 2007-2011.

Polska poezja za Wielkim Murem

- W Polsce poeci traktowani są jak królowie – mówił nam w Pekinie jeden z tamtejszych pisarzy. Nasz rozmówca podczas pobytu w Krakowie zwiedzał Wawel i takie wrażenie wywarły na nim groby Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego złożonych obok polskich królów. W długiej historii cesarskich Chin takie pośmiertne zrównanie władców i literatów nie było nigdy możliwe i dla Chińczyka nawykłego do istnienia nieprzekraczalnych zasad hierarchii jest ewenementem na skalę światową.

Choć z perspektywy historii chińskiej literatury nasza poezja narodowa to niezbyt długi epizod, przyjęcie jakie zgotowali polskim poetom w Pekinie i Szanghaju przedstawiciele China Writers' Association (federacja związków pisarskich Chin) było rzeczywiście królewskie. Przebywając w Chinach jako delegat Związku Literatów Polskich na każdym kroku mogłem odczuwać wielki szacunek ze strony gospodarzy. Chińczycy byli nie tylko znakomicie zorientowani w twórczości naszych noblistów, ale także znali poezję współczesną. Wielka w tym zasługa istniejącej od lat 50. ubiegłego wieku pekińskiej polonistyki, którą co roku opuszczają świetnie przygotowani tłumacze. Naszą poezję Chińczycy stawiają w rzędzie najważniejszych w Europie, dostrzegając również jej niezwykle miejsce w naszej kulturze.

Wizyta w Państwie Środka stała się dla Zbigniewa Milewskiego i mnie początkiem eksperymentu, jaki nie miał jeszcze precedensu w naszej literaturze. Pozytywnie zaskoczeni ciepłą i uważną recepcją polskiej poezji postanowiliśmy doprowadzić do dwujęzycznego wydania naszych wierszy inspirowanych kulturą Chin i naszą podróżą. Pomysł spotkał się z życzliwym przyjęciem wielu mediów (również chińskich!) a także Ambasady ChRL w Polsce, która objęła patronat nad publikacjami. Ukazują się właśnie dwie książki pod tym samym tytułem „Złote i czerwone” – Zbigniewa Milewskiego wybór wierszy pisanych w starochińskiej formie kigo i mój zbiór poezji poświęconej współczesnym Chinom, nowoczesnej w formie. Tłumaczenia podjęli się magistrantka pekińskiej polonistyki Ju Shan i dziekan tejże Zhao Gang, który przekładał już na język chiński wiersze Zbigniewa Herberta.

Trzeba wyjaśnić, że inspiracja chińska w przypadku autorów nie są w najmniejszym stopniu fascynacja buddyzmem czy oficjalną ideologią.. Warto dodać również, że obaj autorzy ani podczas pobytu w Chinach ani później nie ukrywali swojej wiary katolickiej, a patronat medialny nad obiema książkami sprawuje m. in. Radio Niepokalanów. Jak dotąd nie spotkaliśmy z tej przyczyny z najmniejszymi objawami niezyczliwości ze strony naszych azjatyckich partnerów.

Oczywiście najważniejszym testem będzie pierwsza par-

tia książek wydanych przez łódzkie wydawnictwo „Astra”, która trafi do Chin. Poza celami artystycznymi, chcemy aby książki przyczyniły do dialogu między kulturalnymi elitami naszych krajów (podobnie jak i w Polsce grono odbiorców poezji w Chinach jest ograniczone, choć – pamiętajmy - proporcjonalnie większe). Dialogu – który podejmują z jednej strony poeci o ugruntowanych katolickich przekonaniach i przedstawiciele najbardziej świeckiego kraju świata, gdzie młodzi ludzie z uśmiechem oświadczają - „ja w nic nie wierzę” - tym samym tonem, jakby mówili, że nie mają próchnicy.

Czy Chińczycy będą ciekawi tego jak widzą ich kraj i kulturę polscy poeci? Nawet jeśli myślimy o wąskiej grupie obywateli ChRL - eksperyment jest ciekawy. A jeśli się powie-dzie, to rozmowę – poprzez poezję, która jest nośnikiem ważnych idei – można będzie prowadzić dalej, w stronę – zapewne – coraz trudniejszych tematów. Nawet jeżeli to się nie uda, byłoby poważnym zaniechaniem nie podjąć takiej próby, nie wykorzystując uprzywilejowanej pozycji polskiej poezji w coraz to potężniejszym azjatyckim mo-carstwie.

Pisarz i tabloid

Jakiś czas temu w jednym z tabloidów ukazał się obszerny materiał poświęcony jednemu z najlepszych polskich pisarzy. Można by to odnotować złotymi zgłoskami w historii dziennikarstwa, ponieważ kto jak, kto, ale tabloidy literaturą wysoką zwykły się nie zajmować. A już na pewno w kręgu ich zainteresowań nie znajdują się polscy pisarze. Niestety... Tekst nie był poświęcony w najmniejszym stopniu sprawom literackim, a jedynie prywatnemu życiu twórcy. Dokładnie jego sprawom łóżkowym.

Artykuł wywołał pewne poruszenie w środowisku. Przyznaję, że sam byłem zaskoczony. Oto pisarz zasługujący w pełni na miano wybitnego opowiada o swoim życiu seksualnym na łamach tabloidu. Nie jest to rzecz, do której jesteśmy przyzwyczajeni. A może powinniśmy się przyzwyczaić?

Nasz znakomity kolega w tekście, który nota bene ukazał się w dziale „ciekawostki” prezentuje się z żoną i dwójką dzieci. Trudno tu mówić o jakimś skandalu, czy łamaniu tabu. A jednak w dniu kiedy ukazał się numer tabloidu z owym tekstem, coś się zmieniło. Oto pisarz wylądował w kręgu postaci z których tabloidy czerpią dochody: światka bohaterów masowej wyobraźni: celebrytów, dziwaków i przestępców. Stanął w jednym szeregu z gwiazdkami

O autorze

Miłosz Kamil Manasterski (ur. 1977 r.) - poeta, prozaik, animator kultury. Członek Zarządu Głównego Związku Literatów Polskich, Komisji Kwalifikacyjnej ZLP i Skarbnik Oddziału Warszawskiego ZLP. Należy także do międzynarodowych stowarzyszeń twórczych Société Européenne de Culture i Authors & Publicist International Association. Od 2012 r. jest dyrektorem Domu Kultury w Łomiankach.

Laureat Nagrody IV Nadnyskich Spotkań Literackich („Zasady gry”), Nagrody VI Światowego Dnia Poezji pod patronatem UNESCO za „Sztukę czytania” (2006), Nagrody Prezydenta M. Płocka (2003 i 2006), Nagrody Prezydenta M. Łomży (2009), Nagrody „Poezji dzisiaj” dla młodego twórcy - stypendium w Paryżu (2009).

Dotychczas wydał książki:

- „Zasady gry. Wiersze” (Zgorzelec 1999),
- „Sztuka czytania. Wiersze” (Warszawa 2005),
- „Spa. Wiersze” (Warszawa 2007)
- „Portfolio. Wiersze” (Warszawa 2008, edycja specjalna dla Teatru Miejsce - 2012)
- „Notebook Norwida. Wiersze” (Biblioteka Poezji

Dzisiaj 4/2009),

- „Złote i czerwone. Wiersze” (Łódź 2010, publikacja w jęz. polskim i chińskim, przekład Ju Shan)
- „Tramwaj zwany 805N. Opowiadania ” (Będzin 2011).
- „Зад прозореца градче” - wybór wierszy w jęz. bułgarskim (Sofia 2012, przekład Dimitar Hristov)
- “Sepia. Wiersze” - Książka-Premiera 41. Międzynarodowego Festiwalu “Warszawska Jesień Poezji” (Warszawa 2012)
- “Tuwim. Inspiracje” Książka-Premiera Światowego Dnia Poezji UNESCO wydana z okazji Roku Juliana Tuwima (Warszawa 2013)
- “Byłem ochroniarzem księdza Twardowskiego. Szkice i felietony” (2013)

Jego wiersze i opowiadania znalazły się w ponad czterdziestu antologiach i almanachach (m. in. „Papieżowi poecie - poeci”, „Praski almanach literacki”, „Proza życia”, „Po drodze 2005”. Przekładany na chiński, bułgarski, rosyjski, wietnamski i słowacki.

Jest laureatem kilkadziesiątu ogólnopolskich konkur-

sów literackich. Sam również ocenia wiersze jako juror m. in. Festiwalu „Złoty Środek Poezji” w Kutnie (2008), Turnieju Młodych Autorów Warszawskiej Jesieni Poezji (2008, 2011), Turnieju Jednego Wiersza o Laur Burmistrza Łomianek (2003-2012), OKP im. D. Maliszewskiego w Ostrołęce (2009-2012), OKP „O Laur Tarczynki” w Tarczynie (2009), II OKP „Mój list do świata” w Sieradzu (2010). Prowadzi warsztaty literackie, jest redaktorem serii książek poetyckich „Łomiankowska Premiera Literacka” (15 tytułów od 2005 r.). W Domu Kultury w Łomiankach realizuje autorską imprezę „Na strychu w Łomiankach”, podczas której prezentuje najwybitniejszych autorów poezji współczesnej.

W czerwcu 2009 r. jako delegat Związku Literatów Polskich pojechał do Chin na zaproszenie China Writers' Association, gdzie odwiedził Pekin i Szanghaj. Efektem tej podróży jest pierwsza książka poetycka wydana jednocześnie w języku polskim i mandaryńskim (wspólnie ze Zbigniewem Milewskim, z tłumaczeniami polonistów z Pekińskiego Uniwersytetu Języków Obcych) „Złote i czerwone ” wydana przez łódzkie wydawnictwo „Astra”.

W 2011 r. był delegatem Polski na I Festiwalu Literackim Poezji Słowiańskiej Moskwa-Abramcewo. W 2012 r. re-

prezentował Polskę na Narodowym Świącie Słowiańskiej Literatury i Piśmiennictwa w Rosji, jako najmłodszy z autorów dwujęzycznej antologii współczesnej poezji polskiej pod patronatem Ministerstwa Kultury Federacji Rosyjskiej „Из века в век” (Moskwa 2012). W 2013 r. reprezentował nasz kraj na II Chlebnikowskim Festiwalu Poetyckim w Kazaniu (Republika Tatarstan) oraz Festiwalu Poezji Słowiańskiej w Warnie (Bułgaria). Wielokrotny gość Międzynarodowego Listopada Poetyckiego w Poznaniu (2009-2012). Od 2007 r. uczestnik Międzynarodowego Festiwalu „Warszawska Jesień Poezji”. W roku 2012 został Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego Festiwalu „Warszawska Jesień Poezji”.

W czerwcu 2012 r. w łomiankowskim Teatrze Miejsce odbyła się premiera spektaklu poetyckiego „Dziwny ten świat” w reżyserii Tadeusza Kijańskiego na podstawie wierszy z tomu „Portfolio” (wystąpili m. in. Ewa Borowik, Monika Węgiel, Katarzyna Radwan, Weronika Jaskółka, Roch Siemianowski, Edward Raczyński).

W marcu 2013 r. na scenie Teatru Miejsce odbyła się premiera widowiska w reżyserii Tadeusza Kijańskiego na podstawie wierszy Manasteskiego z tomu “Sepia”. W spektaklu wystąpiła m. in. Stanisława Celińska, Ewa Borowik, Karolina Bilińska i Tadeusz Kijański.

Więcej o autorze na jego stronie: www.manasterski.eu

SPIS TREŚCI

Polska poezja za Wielkim Murem	5
Pisarz i tabloid	8
Literatura w czasach kryzysu	12
Królowie z pustymi kieszeniami	17
Autograf w zeszycie	20
Krytyka i tolerancja	25
O Listopadzie w grudniu	33
Jesień (poezji) w Warszawie	36
Pokolenie, którego mogło nie być, czyli szkoła przetrwania poetów	40
Rozmowy o poezji w Radiu Niepokalanów	51
Sztuka pisania (piórem!)	55
Światowy Dzień Poezji w Polsce	59
Święto listów	63
Wychowany na Brzeskim	67

Wieczór modli się za nas	70
Byłem ochroniarzem księdza Twardowskiego	74
Z wizytą u pekińskich polonistów	79
Tam, gdzie mieszkają poeci	83
Zawód czy hobby?	87
Literatura żyje dzięki samorządom lokalnym	90
Kłęska na życzenie	95
Ostrołęka – miasto poetów	102
Literatura i prawda	107
Antologia przyjaźni	111
Literat – ginący zawód	114
Juliusz w komórce	119
Słońce wschodzi raz jeszcze	129
O autorze	136